

Tạo lực đẩy thể chế, đưa nông nghiệp Việt vào Top 15 thế giới

06:29 10/04/2026

Nghị quyết 85/NQ-CP được Chính phủ ban hành không chỉ đặt ra mục tiêu đưa nông nghiệp Việt Nam vào Top 15 thế giới vào năm 2030, mà còn mở ra một hướng đi mới với trọng tâm là tháo gỡ điểm nghẽn thể chế, thúc đẩy đầu tư và chuyển đổi mô hình sản xuất theo hướng giá trị cao, bền vững. Đây được xem là bước đi chiến lược nhằm tái định vị vai trò của nông nghiệp trong nền kinh tế và nâng cao năng lực cạnh tranh trên thị trường toàn cầu.

Gỡ điểm nghẽn thể chế, mở không gian phát triển mới

Một trong những trụ cột quan trọng của Nghị quyết 85 là hoàn thiện thể chế nhằm tháo gỡ các “nút thắt” kéo dài nhiều năm trong lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn. Trọng tâm là xử lý các rào cản liên quan đến đất đai, vốn, công nghệ và sự chồng chéo trong hệ thống pháp luật.

Chính phủ yêu cầu rà soát toàn diện các quy định hiện hành, đồng thời sửa đổi, bổ sung để đảm bảo tính đồng bộ, minh bạch và khả thi. Việc phân cấp, phân quyền cho địa phương cũng được nhấn mạnh, gắn với trách nhiệm giải trình nhằm nâng cao hiệu quả quản lý và điều hành.

Trong năm 2026, hai dự án luật quan trọng liên quan đến môi trường sẽ được xây dựng và hoàn thiện, tạo nền tảng pháp lý cho phát triển nông nghiệp bền vững. Song song với đó, các chính sách về thuế, bảo hiểm nông nghiệp, đầu tư và đất đai sẽ được điều chỉnh theo hướng khuyến khích doanh nghiệp, hợp tác xã và người dân tham gia vào sản xuất quy mô lớn, hiện đại.

Nghị quyết đặt mục tiêu xây dựng nền nông nghiệp sản xuất hàng hóa của Việt Nam có sức cạnh tranh cao thuộc nhóm dẫn đầu khu vực Đông Nam Á và Top 15 trên thế giới vào năm 2030.

Đáng chú ý, Nghị quyết đặt trọng tâm vào việc phát triển hạ tầng logistics nông nghiệp, bao gồm kho bãi, vận chuyển và bảo quản sau thu hoạch. Đây là yếu tố then chốt để giảm thiểu rủi ro đứt gãy chuỗi cung ứng, đồng thời nâng cao khả năng cạnh tranh của nông sản Việt trên thị trường quốc tế.

Bên cạnh đó, các chính sách hỗ trợ cũng được thiết kế theo hướng linh hoạt hơn, giúp doanh nghiệp và nông dân yên tâm sản xuất trong bối cảnh thị trường biến động. Không chỉ dừng ở hỗ trợ tài chính, Nhà nước còn hướng tới tạo môi trường kinh doanh thuận lợi, giảm thủ tục hành chính và thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong nông nghiệp.

Tái cấu trúc ngành, nâng giá trị trong chuỗi toàn cầu

Song song với cải cách thể chế, Nghị quyết 85 đặt ra yêu cầu tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng thực chất, lấy giá trị gia tăng làm trung tâm. Điều này đồng nghĩa với việc chuyển dịch từ mô hình sản xuất truyền thống sang mô hình hiện đại, ứng dụng khoa học – công nghệ và chuyển đổi số.

Định hướng lớn là giảm dần các hoạt động sản xuất giá trị thấp, chuyển sang phát triển các sản phẩm có giá trị kinh tế cao hơn, phù hợp với lợi thế so sánh của từng vùng. Việc hình thành các vùng nguyên liệu tập trung, quy mô lớn, gắn với tiêu chuẩn quốc tế và truy xuất nguồn gốc sẽ là nền tảng để nâng cao chất lượng sản phẩm.

Nông nghiệp sinh thái, hữu cơ và tuần hoàn được xác định là xu hướng chủ đạo trong giai đoạn tới. Các mô hình này không chỉ giúp giảm phát thải mà còn gia tăng giá trị sản phẩm, đáp ứng yêu cầu ngày càng khắt khe của thị trường toàn cầu.

Trong lĩnh vực khoa học – công nghệ, Chính phủ định hướng phát triển mạnh các công nghệ mũi nhọn như công nghệ sinh học, trí tuệ nhân tạo và viễn thám. Đồng thời, xây dựng hệ thống dữ liệu lớn về tài nguyên, khí hậu và sản xuất nhằm hỗ trợ công tác dự báo, quản lý và ra quyết định.

Một điểm nhấn khác là thúc đẩy liên kết chuỗi giá trị. Nghị quyết khuyến khích sự tham gia sâu hơn của doanh nghiệp trong toàn bộ chuỗi từ sản xuất, chế biến đến phân phối. Các mô hình hợp tác xã kiểu mới cũng được kỳ vọng sẽ đóng vai trò cầu nối giữa nông dân và thị trường.

Ở góc độ thị trường, việc xây dựng thương hiệu nông sản quốc gia và mở rộng hệ thống phân phối quốc tế được đặt lên hàng đầu. Các hoạt động xúc tiến thương mại sẽ được đẩy mạnh, giúp nông sản Việt tiếp cận tốt hơn với các thị trường lớn, đồng thời hạn chế tình trạng phụ thuộc vào một số thị trường truyền thống.

Thu hút đầu tư vào nông nghiệp cũng là một nội dung quan trọng. Chính phủ đang xây dựng các chính sách mới theo hướng hỗ trợ có trọng tâm, tập trung vào những khâu còn thiếu động lực thay vì dàn trải. Điều này nhằm đảm bảo nguồn lực được sử dụng hiệu quả và tạo ra tác động lan tỏa rõ rệt.

Thực tế cho thấy, nhiều doanh nghiệp đã chủ động đầu tư vào nông nghiệp theo hướng bài bản, từ xây dựng vùng nguyên liệu đến phát triển thương hiệu. Tuy nhiên, giai đoạn khởi đầu vẫn còn nhiều khó khăn do thiếu sự hỗ trợ kịp thời. Do đó, yêu cầu đặt ra là chính sách cần “đi trước một bước”, tạo điều kiện để doanh nghiệp vượt qua giai đoạn thử nghiệm và mở rộng quy mô.

Theo các chuyên gia, để nông nghiệp Việt Nam thực sự bứt phá, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa Nhà nước, doanh nghiệp và các tổ chức hỗ trợ. Trong đó, Nhà nước đóng vai trò kiến tạo môi trường, còn doanh nghiệp là trung tâm của chuỗi giá trị.

Với cách tiếp cận đồng bộ từ thể chế, sản xuất đến thị trường, Nghị quyết 85/NQ-CP được kỳ vọng sẽ tạo ra cú hích mạnh mẽ, đưa nông nghiệp Việt Nam chuyển từ “tăng trưởng theo lượng” sang “tăng trưởng theo chất”. Không chỉ đảm bảo an ninh lương thực, ngành nông nghiệp còn có cơ hội nâng cao vị thế trên bản đồ toàn cầu, hướng tới mục tiêu trở thành một trong những nền nông nghiệp hàng đầu thế giới vào năm 2030.

Nam Sơn